

Ο Πωλ Γκωγκέν, ο δαιμονισμένος που παράτησε μια ήρεμη οικογενειακή ζωή και μια κοινωνική θέση «για να ζωγραφίζει και μόνο», δε θα 'βρισκε ιδανικότερο βιογράφο από τον Σώμερσετ Μωμ. Ένα μεγάλο λογοτέχνη που μας σκιαγραφεί πώς μεταστράφηκε ο άνθρωπος Γκωγκέν σε αλήτη του Παρισιού, σε θηρίο σ' όλη την υπόλοιπη ζωή του για να στέκει μπροστά στο καβαλέτο και ν' αποθέτει με τα πινέλα του, σοβαρός και σιωπηλός, τα χρώματα που βγάζει από μέσα τον. Να ζωγραφίζει ό,τι αυτός βλέπει: αυτός, ο αλύγιστος, ο φανατικός, ο ρομαντικός και συνάμα σαρκαστής, ο κολασμένος των πόντων. Αυτός που ήταν έτοιμος να πεθάνει αρκεί... να ικανοποιήσει το πάθος του, να ζωγραφίσει.

Ο καλλιτέχνης που οι γονείς του τον έκαναν χρηματιστή, επειδή δεν ήταν κερδοφόρο επάγγελμα η ζωγραφική. Ο απόβλητος του πολιτισμού που έζησε στον παράδεισο της Ταϊτής, ανακαλύπτοντας σαν τους πρωτόπλαστους -ανάμεσα στους κοκοφοίνικες, τους φύκους και τις αγριαχλαδιές- φορώντας κι αυτός ένα παρεό σαν τους ιθαγενείς, τη μόνη επίγεια απασχόληση" την ευλογία της δουλειάς που ταίριαζε στην ορμητική του ιδιοσυγκρασία· στάθηκε μπροστά σε μια φύση υπέροχη, αδιάφορη, ωραία και σκληρή, που εμείς οι υπόλοιποι είμαστε σαν όλους τους άλλους μικροί κι ασήμαντοι, αφού «δεν είμαστε αυτό που θέλουμε, αλλά αυτό που είμαστε υποχρεωμένοι να είμαστε».